

Transilvania Românească

Red. și adm.
Str. N. Filipescu
No. 14.
Alba-Iulia.

Apare
in fiecare
Duminică

GAZETĂ NAȚIONALĂ INDEPENDENTĂ.

Abonamentul:
Pe un an 50 Lei
Pe 1/2 an 35 Lei
Anunțuri după învoială.

Proprietar și Director:
Doamna Caliopei Davidescu.

Abonamentul:
Autorități pe an 100
America dolari 5

Ce a rămas?

În falanga mondială, care a angajat toate forțele naționale ale popoarelor, cu toți au dansat la valsul morții ca la nuntă. Toți cari au fost să se distreze cu gloanțele, suntem neștrămutat convinși că vor trăi pentru patrie. Vii trupeste, iar morții sufletește, fiind leoaică vie generațiilor viitoare cum trebuie să se jertfească un fiu pentru patria lui.

În învălmășagul luptei pe lângă actele frumoase de un eroism desinteresat al unora, s'a strecurat și ici și pe colea câte o lipsă de conștiință. —

Nu se poate ca într'o coloană de ziar să judecăm totul ce nu s'a lăcut.

Războiul a condescendat prin inerție, ansamblul și în afară de război nu se poate și nici nu trebuie judecat.

Când pe front soldații aruncau prin armele lor zarul de noroc, nimeni nu se gândea că lacrimi amare vor brăzda obrații multora și că viitorul nu va fi în stare să repare stricăciuni eterne. La noi aceștia ce ne bucurăm de roadele

războiului, ne întrebăm: din dansul ultimului tango sângeros ce a rămas?

Cu durere răspunde-mi: s'au acumulat averi, cum și de către cine, o știm; morții în groape comune și mai presus de toate au rămas tabloul dureros la vedere, dar o icoană vie istoriei țării, ce nu este scrisă, dar se vede; au rămas, iubiți cititori: *invalidi*. Dar iată ce a rămas: Invalidii, acest motiv respingător de epilog și ultima pagină a unui roman trist, care își lasă eroii să trăiască cinstiți și fără alt drept în viață de cât compătimirea.

Ei bine, Domnilor, nu compătimirea umilă vă cerem pentru invalidi, acești copii orfani a căror mamă a fost durerea frontului atunci, când brațul sau piciorul lor se pricepea să fie tare.

Nu milă, Domnilor, vă cerem, ci admirație și recunoștință pentru invalidi vă cerem. — Ajuțați fără a jigni. Căci noblețea sufletului, este măreția gestului.

În fața lor să ne închinăm, noi oameni și fără nici-o șovăire să-i îmbrăcăm sufletește, și să le dăm tot ceea ce trupul lor ciorpărit nu mai poate prin muncă cinstită avea: pâinea zilnică.

Să ajutăm și să-i respectăm pe cei ce au rămas: pe invalidi, orfani și văduve! —

Caliopei Davidescu.

Noii prefect al Albei de jos

D. Dr. Camil Velican a fost numit prefect al Albei de jos.

Cunoscând îndelungata activitate de avocat și activitatea D-sale de Primar al acestui oraș ne bucurăm din inimă de numirea această și îl felicităm sincer.

Așteptăm de la D-sa îndepărtarea multor rele, cari bântue administrația noastră județeană.

Îl cunoaștem de absolut om cinstit și credem că D-sa se va ridica deasupra intereselor meschine de partid și în cazul acesta îl asigurăm de tot concursul nostru.

Puterea trece, dar omul care a respectat legea și dreptatea și a muncit toată viața lui cinstit își câștigă merite neperitoare pentru patrie și neam. Noi credem că Dl. Velican e un ast-fel de om.

Să trăești mult D-le Prefect!

Botezul Principelui Mihai.

În Palatul regal din Calea Victoriei s'a săvârșit botezul A. S. R. Principelui Mihai în sala tronului în prezența M. M. L. L. Regele și Regina României, AA. LL. RR. Principele Carol, Principesa Elisabeta și Mariora; nași au fost M. M. Regele Ferdinand al României. M. S. Regele Constantin al Greciei, prin Ministrul Său în București, și regimentul Vânătorilor de munte.

În sala tronului pe o estradă s'au așezat două mese cu cuverturi brodate în aur, rânduindu-se în ele cele necesare botezului și rufăria pruncului. El a fost botezat în religia ortodoxă, scufundându-l în apă după obiceiurile celor din vechiul regat. Ca asistenți erau toți demnitarii Curții aproape tot corpul diplomatic și miniștrii plenipotențiarilor români în uniforme, membri guvernului în frunte cu Brătlanu, membri fostului cabinet al D-lui Take Ionescu, toți generali inspectori de armată, generali, toți comandanții de regimente, ofițerii, înalta Curte de Conturi, Curte de Casație, Curte de Apel, Consiliile tehnice, administrative și agrare membri Academii, Universității etc. delegați regimentelor de munte.

Službă religioasă a fost oficiată de I. P. S. Mitropolitul Primat înconjurat de un numeros cler la ora 5. Prințul Mihai după ce a fost băgat în apă sfințită la luat în brațe M. S. R. Ferdinand. S'a împărțit asistenței măturii, care pe o parte purta gravat botezul, iar pe cealaltă data zilei nașterii, a botezului Prințului Mihai.

Delegația trimisă din partea Vânătorilor de munte era. dnii Colonel Rasoviceanu com. reg., Col. Bădescu, Stoicescu și Iacobici, Căpitanul Zărașcu și plutonierul Păstae Florea, Personele invitate la botez erau în număr de aproximativ două sute.

— În Franța pentru soldați ce au luptat în țări străine s'a votat un credit de 200 mii de franci pentru ridicarea unui monument.

— Conferința ambasadurilor va comunica zilele acestea extimpărătesei Zita, că dacă suveranul mai încearcă odată o nouă restaurare, vor fi exilații pe o insulă mai departe ca Madeira.

— Cea mai veche universitate din Europa după cea din Bologna e cea din Padua care își va serba al 700-tenar în Mai.

D'ale vremii.

În camerele disolvate partidul, care a fost încredințat cu conducerea noilor alegeri, dispunea de 8 mandate.

Alte indicii că opinia publică s'ar fi manifestat în favorul lor nu sunt, deci nu putem motiva, iar critica nu dorim dispoziția suveranului.

Noi cunoaștem bine trecutul partidului liberal, dar credem că a învățat mult în ultimi 3 ani de opoziție, dacă se poate numi activitate de opoziție intrigile de la Palat. Aci sunt tari liberali, dar nouă ne este frică de tăria aceasta, care duce la slăbirea autorității coroanei.

Botezul viitorului Mihai II. ne a umplut inima de durere, căci au lipsit reprezentanți legitimi ai Ardealului și n'am simțit inima Ardealului tresărind de bucurie că sa botezat viitorul Mihai II. Botezul acesta ar fi trebuit se fie o sărbătoare națională, o dovadă a Unirii. La Mitropolie s'a strigat „Ura“ trăească A. S. R. Prințul Mihai. Repetăm și noi cuvintele acestea din toată inimă, dar la noi este obicei să se exprime și unele dorințe.

Dorința noastră este că: Dzeu să păzească pe Bunicul viitorului Mihai II. de greșeala politică a lui Mihai I.

Cum se propagă cultura.

Cultura se propagă dela un restrâns număr de oameni învățați pentru a străbate în popor și a se renaște tot mai perfectă, amăsurat geniului național. Cultura din universități trece în licee și seminarii și de aci în toate satele. Am putea-o asemăna cu propagarea razelor soarelui, sau cu semănătorul, care împrăștie semănta din care vor răsări roadele noi.

În cultură se oglindește finalitatea conștiinței sociale, și tot ea ne dă și posibilitatea să ne desvoltăm forțele noastre la infinit. Fără cultură nu am avea nici istorie, căci ne-ar lipsi dreapta măsură pentru a judeca evenimentele. Imitația unei culturi străine, neasimilabile pe deplin, ca ori-ce lucru împrumutat nu ne

Știri locale.

— În cursul luni Februarie va avea loc o reprezentație dată în beneficiul I. O. V.

— La 6 Februarie are loc reprezentația teatrală cu concursul Doarelor Cirlea E., Lenuța Demetrescu și Lucia Davidescu, urmată de dans, dată de Reg. 1 Vânători pentru ridicarea unui monument eroilor căzuți și mărtea fondului muzicii militare.

— Sâmbătă 28 Ianuarie va avea loc „balul mascat alb“ de sub președinția Dnei Prefect Velican.

— Asociația „Esra“ dă o serată artistică în ziua de 4 Feb. ora 8 jum. seara în „Urania“, cu concursul muzicii Reg. 91 Inf. Biletele se pot lua la librăria Schăser din ziua de 27 Ian.

— Afăm cu plăcere că D. Protopop Teculescu va fi numit Episcop la Constanta, nu ne putem decât bucura, dar ne am fi bucurat și mai mult dacă ar fi fost numit Episcop militar aci în Alba-Iulia.

dă decât o cultură falsă. Cultura falsă, de imprumut, nu mai e în stare să susțină între membrii unei societăți, raporturile de autoritate și legătura de solidaritate și continuitate în munca diferitelor generațiuni.

Alătura de reforma agrară și politică răspândirea culturii în popor e o chestiune vitală. Sub guvernul Averescu unificarea învățământului a dat înapoi ca racul. Învățători și profesori neplătiți cu lunile, inspectori școlari bruscați. Averescanii au unificat doar titlatura de »maestri» pentru o anumită categorie de profesori. — Pentru toți acești titli, Dl. Averescu poate trece fericit între nemuritori. (!)

Fără program și fără o reținută, care trebuia să și-o ia din conștiința generală a poporului, nu a putut realiza nimic. Ast fel am rămas și azi fără învățători la șate, umplând doar școlile de sub stăpânirea ungurească, așa cum le-a găsit, cu câte-va elemente românești.

Cât de departe am rămas în chestia școlară, ne putem convinge, expunând pe scurt proiectul de reformă a Dlui Dr. C. Angheliescu, fost și actual ministru în guvernul Brătianu. Proiectul său a fost anunțat în Iunie 1919 și n'a putut fi dus la îndeplinire, din cauza abdicării guvernului, ca urmare a intransigenței Dlui Brătianu în chestia Banatului și a drepturilor minorităților.

Proiectul era următorul:

Considerând că numărul copiilor de școală trece de 1.300.000, din cari urmează la școală numai 300.000, această stare nenorocită provenind din lipsa de școale și învățători, proiectează cu începere de la Septembrie 1919 înființarea câte unei școale normale în fiecare județ pentru băieți, și câte o școală de fete la fiecare trei județe. Angajază asemenea și alte elemente de cât cele eșite din școlile speciale ast fel absolvenții de seminar, preoți, absolvenți de gimnaziu, liceu, sau școală profesională.

Ministrul împărtășește ideea școlii uniforme la sate și la orașe, ca să nu se facă nici o deosebire între copilul de țaran și cel de orășan, deci desființează școlile zise pregătitoare, care puneau barieră între școala satului și școala dela orașe. În locul acestor școli se vor crea gimnaziile în marile centre sătești. Aceste gimnaziile vor avea o durată de 3 ani. Ele vor fi identice cu cele dela orașe. Cu privire la licee se revine la liceul unitar și cu 7 clase. Elevii să termine cât mai repede liceul și universitatea, pentru ca în plină forță a vieții lor, fizice și intelectuale să intre în carierele alese, în viața publică.

Cursul inferior al liceului, gimnaziului, are același studii ca cele din gimnaziul sătesc. Absolvenții acestor gimnaziilor vor putea trece mai departe, fie în cursul superior de liceu, fie în școlile normale cu 4 clase, fie în seminarele cu 4 clase. Tinerii cu vocațiune vor putea continua studiile superioare la facultatea teologică sau la universitate pentru a deveni profesori la școlile normale.

În acest program nu mai e nimic din maimuțăriia maghiară, care imita tot ce făceau Germanii. Lipsesc chiar și anii care îmbătrânesc pe om în școală și dau naștere unei birocrății pretentioase. Nu se amintesc cu nici un cuvânt draguțele școli civile, cele mai fidele copii a școlilor germane, cari au menirea să crească copiii claselor burgheze. La ce ne sunt nouă bune când noi n'avem burghezie decât țărani și clasă cultă??

Prin transformarea acestor școli în gimnaziile sau licee, prin aducerea anilor în gimnaziu și în liceu se dă posibilitatea unei alegeri ușoare a carierei, și ce e mai mult se sporește numărul oamenilor cu carte atât pentru serviciile inferioare în stat cât și pentru școlile speciale, de agricultură, arte, meserii etc. Astfel se deschid larg ușile școlii pentru întreg poporul românesc.

Cel mai democrat dintre toți miniștri nu ar putea da o reformă

mai dreaptă, și o spunem aceasta pentru-că unii din rea voință acuză partidul liberal că e un partid boeresc. Dar oare acest partid, care pre lângă multe alte opere în folosul poporului întreg, nu se poate oare numi și cel mai democratic partid din țară, căci dă posibilitatea tuturor fiilor țării, ca să ajungă la cel mai mare bun care este câștigarea culturii, spre binele și folosul tuturor.

I.

Informațiuni.

— Peste câte-va zile încep experiențele cu noul ser al Doctorului Puțoreanu în Sanatoriul Dr. Zorlenti unde i s'a pus la dispoziție o odaie cu 20 paturi.

Bolnavi vor fi examinați de Comisie, dinpreună cu Dr. Puțoreanu, vor fi cântăriți și bine cercetați, iar după aceea luați în tratament pentru vindecare și studiere.

Drul Massart (francez) spune, că ceea ce se petrece la Olănești este lucru serios. Dovadă e sutele de tuberculoși vindecați, care nu au interes să mintă. Să așteptăm fără patimă cercetarea chestiunii. E surprinzător că oameni de știință nu au venit până acum să cerceteze la fața locului.

— Comandamentele militare au fost rugate să aducă la cunoștința ofițerilor de la servicii care doresc să fie mutați la corpurile de trupă spre a putea îndeplini condițiunile de stagiu, să înainteze ierarhic ministrului de război, serviciul personalului cererile în vederea mutărilor care urmează a se face pe 1 Aprilie 1922.

Ori ce întârziere va fi îndetrimen-tul ofițerului, la notare cum și la viitoarele propuneri, se va ține seamă de acei, cari din timp au căutat să treacă la trupă pentru îndeplinirea stagiului.

— D. Lucian Blaga, dr. în litere, a fost numit Cancelar în administrația centrală a Ministerului afacerilor străine.

— Nauen. În Tempelhof lângă Berlin uzinele cunoscutei fabrici de chocolate Carotti au ars cu totul. Mii de lucrători sunt fără adăpost. Pagu-

bele se urcă la 100 milioane. Importante provizii de materii brute au fost destinse.

— „Chicago Tribune“. Se anunță din Washington că președintele Harding ar fi prezentat Senatului un raport al unei Comisiuni care recomandă construirea unei căi-fluviale de la marele lacuri americane la oceanul Atlantic. Statele Unite vor începe în curând tratative cu Anglia pentru un tratat ca să adâncească fluviul St. Laurentiu.

— Dlul Tănăsescu, director al internelor din Ardeal, i s'a reînnoit delegația de către ministerul de interne.

Scandalul dela Camera Ungară.

Budapesta 20. Deputatul Szilágyi în Camera a spus, că regentul nu respectă voința majorității. — S'a produs tumult. Deputatul Gaál voind a calma spiritele, i s'a întâmpat întocmai ca deputatului Benitzky să fie îmbrâncit din întâmplare, astfel că a căzut. Scandalul a luat proporții. La redeschiderea ședinței Szilágyi a declarat că nu a voit de cât să arate că mai mulți membri ai cabinetului nu au majoritatea parlamentară.

— D. V. Panopol a fost numit Șef de Cabinet al Dlui G. Mărzescu, ministrul muncii și ocrotirilor sociale.

Funcționari ministerului de industrie și comerț, după hotărârea Dlui Ministru Sassu, vor purta la serviciu șoarte ca să-și cruțe hainele.

— S'a dat ordin ca Comandamentele să înainteze erarhic M. de Răsboi, Serviciul Personalului, până la 1 Februarie propunerile de înaintare în funcția de Subof. A-ție cl. I. a celor cl. II. care implinesc 5 ani efectiv în această funcție.

— Dnu Nathan Lasăr din Localitate în calitate de Comisioner își ia angajamentul, de a face ori ce Comisiune ca obținere de pașapoarte, vize cum și ori ce afaceri ce diferite persoane va avea nevoie în București. Cursele vor fi organizate săptămânal. Pentru informați la domiciliu Dsale și Redacția Gazetei.

— Înălțarea e numele noului Confrate ce a apărut la Sibiu — îi dorim viața lungă.

— Budapesta. Se anunță că la ședința camerei din 20 Ianuarie de putatul Benitzky în urma unui scandal

Any

CAPITOLUL II. de: I. Locusteanu.
POETUL

*Când recea desmădejde de tânărl
te cuprînde
Când nu poți găsi o inimă
ce tînde,
Spre a ta, nu sperî în viitor . . .*

(Urmare)

Dacă nu am suferit mult mai mult signore zise Dona Clara.

Dar la ce bun, toate acestea poete, suferințele mele nu ajută într'un nimic, ca toată lumea să le știe.

Și eu sunt toată lumea? Întrerupse Leno.

— Ești bărbat, signore, și . . .

— Și sunt la fel cu toți, o știu aceasta voești să-mi răspunzi. Dona Clara surâse. — Da, înțeleg surâzi Dar iată surâsul tău este tot ca echivocul genial al nemuritorului Da Vinci în Gioconda, mortalizată pe pânză.

În surâsul acela era milă, dragoste, compătimire, era un totul, cu singura deosebire, că în surâsul tău Dona

Clara distins, am observat neîncrederea în mine și amărăciunea unei aduceri aminte triste.

Ei bine Dona Clara, da, aceasta voesc s'o știu, misterul vieții tale, spune-mi-l și . . .

— Și? . . . întrerupse ea . . .
Și cum sigur, că cea ce ai îndurat în viața ta este mult mai trist, decât ceea ce eu am suferit, și atunci m'aș ușura văzând că există suferinți mai mari decât ale mele.

Dona Clara avea privirea perdută în vag, nările nasului se umflă, buzele îi tremura nervos și din când în când ducea mâna la sân, comprimând bătăile inimii, ce trebuiau să fie puternice judecând după saltul ritmic și greoi ce-l făcea peptul.

După câte-va minute de tăcere, ca și cum ar fi luptat contra unei forțe nevăzute se sculă în picioare, se apropie de copilașul ce adormise și ingenunchind așa cum știu mamele ca să nu-și deștepte copilașul îi sărută pe amândoi și zise: Santa Madonna a voit carrasimo, bambino, să dormiți voi un somn mai liniștit la căldură, poate că este ultimul vostru somn.

Și sculându-se îl luă de mână pe Leno și îi zise:

— Ai voit-o poete, ei bine ascultă povestea vieții mele. Scoate din sân un pachet de hârtie, din care desface o fotografie, era o femeie tânără cu doi copilași de pept și un tânăr stătea în picioare la spate privind cu drag pe mama cu cei doi copilași. Privește Signore ce am fost și iată azi pe Dona Clara, și se reîntoarce cu partea dreaptă a feței, arătându-și cicatricea ce o desfigura complect.

Privește signore Mă recunoști?
— Da, Dona Clara răspunse poetul.

— Ei bine privește Țeream o floare Firența, părinții mei erau negustori nu bogați, dar nu le lipsau nimic. Eu Țeream în pensionat la Roma. Într-una din zile fac cunoștință cu un tânăr, care mi spunea că e student din România.

Ne am întâlnit des, nu ne spuneam nimic la întâlnirile noastre, cu toate că săptămâna întreagă mă gândeam la el și-mi pregăteam diferite întrebări, cum știu să-și le făurească o

fată când iubește. Și el poate era la fel, zise poate acum, dar pe atunci eram sigură că mă iubea la fel.

Și ast-fel amorul nostru a durat un an, un amor ideal, un amor plătonic signore, dar pasionat.

S'a hotărât în fine să mă ceară la părinți.

Părinții mei pe singurul motiv că este străin au refuzat. El a plecat foarte abătut.

Erea o seară tot ca și acum signore, tot în luna Noembrie.

Am voit să mă culc și nu am putut dormi. Vântul care urla prin ferestre, mi-se părea că este geamătul lui. Atunci mi am întrebat inima, tu ce ai? de ce te sbași așa tare . . .

Suferi . . . îl iubești? . . . iară inima prin bătăile ei îmi răspunse; da da iubesc, pe el, pe el îl ador. Ce mai aștepti Clara, amorul său va cere o vendetă, dacă și tu îl părăsești. Și fără a spune nimăru nimic mă infurșai din casa părintească, ducându-mă la el.

Deși Țeream în noapte târziu, pe el l-am găsit îmbrăcat stând foarte

provocat de legitimiști, a tras un foc de revolver asupra președintelui adunării Gaston Gall.

Atentatul acesta este infierat cu toată energia depresa străină.

DI. Mavrodi a fost numit Director al Teatrului Național din București, iar d. I. Livezeanu subdirector general.

— **S'a votat** de către Camera franceză un credit de 480 mii franci pentru ajutorarea studenților români din Franța.

— **Ministrul de finanțe** dă ca informație că impozitele pe lux, cifra de afaceri și pe consumație, se vor incasa înainte, până la modificarea reformei fiscale.

— **Intr'un articol** din „Revue de France” d. Raymond Recully scrie cum a luat România parte la război, și citează și procesul verbal al Consiliului de Coroană în care s'a hotărât intrarea în război a României.

— **Papa Benedict al XV-a** a încetat din viață eri.

— **Lafayette**. Cu ocaziunea formării noului guvern DI. Brătianu a trimis o telegramă D-lui Poincaré, exprimându-i sentimentele de amicitie ale româniei.

— **În Anglia** e o lipsă de lucru foarte simțită, din cauza valutei nimeni nu mai cumpără fabricații și numărul lucrătorilor de 1.855.743 s'a urcat dela 30 Dec. până la 10 Ianuarie la 1.933.445.

— **Dnul Rakowsky**, președintele republicii sovietice ucrainiene, se va duce în cursul lunii Febr. la Praga, spre a încheia cu Cehoslovacia un tratat de comerț.

— **Noii prefecți**. Au fost numiți următorii noi prefecți: d. Ilie I. Niculescu Dorobanțu, jud. Ilfov; Honorin Bănescu, jud. Argeș; Mircea Constinescu, jud. Bacău; Serban Răducanu, jud. Brăila; Titu Oroveanu, jud. Buzău; Henri Voinescu, jud. Cailacra; G. Onose, jud. Covurlui; Gr. Telea, jud. Dâmbovița; Ion Florescu, jud. Dolj; Gh. Timus, jud. Dorohoi; dr. Tașcu Pucerea, jud. Durostor; Ion Nicodem, jud. Gorj; Gh. V. Constantinescu, jud. Ialomița; Vasile Alimănișteanu, jud. Olt; Spirea Sorescu, jud. Prahova; Marin Voiculescu, jud. Romanți; Ioan Mazăre, jud. Sucea-

va; C-tin Turtureanu, jud. Tecuci; Nicolae D. Neșțian, jud. Tutova; Mihail Negură, jud. Vaslui; I. Niculescu, jud. Tulcea.

În Ardeal: Dr. Camil Velican la Alba de jos; dr. Sever Andu la Bihor; Leon Scridon la Bistrița Năsăud; dr. Sulică Alexe la Brașov; dr. Petre Corneanu la Caras Severin; Ierndea la Ciuc-Sereda; Andrei Micu la Făgăraș; Victor Maier la Mureș-Turda; dr. Emil Folea Târnavă Mica; și dr. Mih. Moldovanu la Turda-Arieș.

Contesa de Noailles, româncă de origine, a fost aleasă membră a Academiei din Bruxelles.

— **Krassin, Litwinoff și Yoffe** vor reprezenta sovietele rusești la conferința din Genua.

— **M. S. Regina** a trimis Dnei Olga Sturza, Președinta generală a societății O. O. R. următoarea telegramă: „Fac pentru toți urări ferbinți de sănătate deplină. D-zeu să binecuvânteze toți orfani care au fericirea de a fi sub părinteasca Dv. ocrotire.”

— **D. Vintilă Brătianu** a adresat funcționarilor din ministerul său un apel foarte călduros, cerând la fiecare concursul de a-l ajuta pentru luminare și rodnică consolidare cât mai grabnică a țării.

— **D. Baron Oskar Rosenberg** originar din Temișoara și cetățean român trăiește de câțiva ani la Zürich, unde s'a făcut cunoscut ca o capacitate financiară. Acum a venit în țară ca oaspe al D-lui Direct. Gen. ral Rudolf Totis Președintele Uniunii fabricilor textile bănățene din Temișoara.

D. Baron a fost interviuat de toate ziarile bănățene, asupra înrăutățirii valutei noastre și prin ce mijloc s'ar putea combate. Dsa a declarat că trebuie să avem toată atenția pentru piața londoneză, ca și cea pariziană și ne uitând a neglija și pe cea de la Zürich. Dsa a spus că are toată dorința să-și servească patria și după ce s'o termina definitiv cu constituirea noului cabinet va căuta să ia contact cu guvernul român spre a înființa și în Zürich un serviciu permanent, care să exercite un control mai sever cu privire la cotarea leului în străinătate. Dsa a făcut o donație mare orașului său; deasemenea a inspirat ideea unei prime clădiri în orașul Temișoara pe care o va începe în curând, pentru combaterea crizei de locuințe.

abătut pe marginea patului privind la fotografia mea . . .

Atât, atât mi a fost de ajuns și de atunci am fost a lui, nu am mai voit să știu de părinți, de lume, de nimeni și nimenea, pe ei îl voiam, îl aveam, era al meu, al meu signore.

A doua zi cu primul tren am plecat cu el la Roma, căci el venise la Firența să mă ceară de-la părinți.

La Roma, am trăit foarte fericiți, căci el era un băiat dintr'o familie bună din România; dar după trei luni, îl văzui mai trist, până într'o seară îmi spuse: Clara, părinți mei au aflat ceea ce noi am făcut, nu mai vroesc să-mi trimeată nici un ban, mă recheamă în țară, sunt nenorocit. L'am sfătuit să mă lase, să se reîntoarcă la părinți lui, el nu a voit-o.

Din zi în zi ne mergea mai greu. Și eu știam că voi deveni mamă. — Ca să putem trăi cum știam să brodez, m'am amgajat la o brodeuză, nu câștigam mult, dar totuși ne ajungea cu mari economie să trăim și el putea să-și continue studiile.

Mai târziu deveni mamă a doi copilași gemeni.

Numai puteam să mai mă duc la lucru, dar primeam acasă de lucru, și de multe ori noaptea adormeam lucrând.

În fine doi ani trecură repede, aflui că mama a murit și tatăl meu de inimă rea căzuse în darul beției.

Ori ce încercare de a mă erta, fu zadarnică.

Cu toate acestea eram fericită, munceam pentru copilași mei, pentru el, care își termină ultimul examen cu mare succes. L'am rugat să comunice totul părinților lui să le ceară ertare și să le trimeată diploma lui de doctor.

A făcut-o. Primește ca răspuns o sumă de bani și o scrisoare prin care părinți lui ertându-l îl chema în țară.

Am plâns când ne-am despărțit și unul și altul, mi-a jurat că atunci când v'a aranja totul mă va lua la el în București.

A plecat, lăsându-mi două mii de lire.

Mi-a scris câte-va timp. — În urmă

Leul și Cărbunaru.

I.

La munte'n codru leul să preumbla, amare
Și cum ducea trufav, au dat din întâmplare
De un biet de cărbunariu
Tâind lemne de lucru, plecat la un stejariu
Când să trezi deci omul cu leul față în față
De spaimă'ș scapă barda din mâini și tot înghiață
La fost înirebând leul, strigând la el răstit:
— „Să-mi spui măi, iute ngrabă și fără mult gândit
Să-mi spui drept cum is eu și mai vartos cu cine
Mă asemeni tu pe mine.” —
— „Din sfântul soare în colo în lume nu-i ca tine
De mândru și frumos,” — au zis omul de frică.
— „Dar ai ochi de milă și asta te cam strică.” —
La leu nu'i păru bine și i-i zise mănios:
— „Tu, dă-mi una la ceafă, dar vezi să dai virtos
Să meargă afund tăiușul săcurei pân' la os.” —
Și n'avu 'n cotrou omul nemernic și fricos,
S'a dat săcurei vânt. —
Iar leul plin de jule, puând capul în pământ
Și a tot dat, fără a zice un legănat cuvânt.
La anul veni leul, din nou la acel loc
Și află pe cărbunaru tăind la lemne de foc
Și zice către dînsul înfricoșatul leu:
— „La spune-mi sărăcilă, cunoști cine sunt eu?
Cumose ești cel de an, la care ca să scap,
Ți-am dat o bardă de frică și una după cap.” —
— „La pipăie — au zis leul — de vezi, sau vindecat
De acuma un an rana, cu barda unde ai dat?”
Iar pipăind el locul pe unde l'au tăiat
Au zis: „Stăpâne, rana cum vād sau astupat.”
— „Da după cap rana, celui topor al tău
Sau vindecat,” — îi zise adânc jignitul leu,
„Dar rana mi'e'n fiptă de vorba ta cea rea
Pe vezi nu se va sterge din astă inimă mea.” —
Și îndată-l omoră.
Se vindecă ori ce rană, cu vremea ori cum
Leac numai una n'are în lume nici decum
Și aceea, care o face în noi cuvântul rău
Și care veșnic coace la inimă'și mereu
Că dacă te-ai și 'ntoarce și dacă ai și ierta
Dar e blăstăm pe lume, că nu le putem uita.

Alba-Iulia, la 2.—I. 1922.

CACOVEANU.

Epigramă.

Când îți aperi prezența
Cu glumele „VLAD”-ului
Și n'ai altă apărare
Te poți duce . . . „DRACUL”-ui.

Toma Nedelcu Crișanu

Zdramță.

Nuvelă de Crăciun.
(Urmare.)

E chiar ajunul Crăciunului căci cu toate că e un ger groaznic încăt copacii și arborii s'imbujorați, iar zăpada de frig ce e, scârțâie sub picioare, Oamenii în continui vin și merg care în sus, care în jos, fără ca să le pese de vântul ernei care mănios isbește fulgii de zăpadă în ochii lor.

Mai mulți se învârtesc prin piețe, și pe lângă prăvălii.

Neguțatori atâția cumpărători au, încăr de abia le pot servi.

Pare că din toate inimile au încetat durerile, iar cei nefericiți și-ar fi ajuns realizarea speranțelor de mult pierdute, că nici pe o față nu mai poți vedea urmă de durere.

Lacrimile au secat, suspinele au încetat, iar oamenii cu mic cu mare, bogatul ca săracul și săracul ca bogatul, de-o potrivă se bucură de sfințele sărbători de mâne.

Și cum să nu se bucure, când mâne e Crăciunul, ziua sfântă a nașterii Mântuitorului și rescumpărătorului neamului omenesc, care ziua trebuie să fie zi de bucurie pentru toată nația creștină!?

Între mulțimea voiasă însă pare ca totuși ar fi și nu li'et nefericit,

Cine să fie acela? . . .

Retras într'un unghiu al turnului bisericii celei mari din piață stă un copilaș ca de 8—9 ani sgrubulit de frig și de frică să nu'l observe cum-

După un apel desperat în nenumărate scrisori, primesc de la tatăl lui un plic cu 10000 lire și o scrisoare prin care îmi spune că: rangul social în care ei trăesc și sunt nu le îngăduie să aducă în familia lor pe o floare de trotuar, ce fiul lor ca tânăr a purtat-o la butoniera hainei și acum fanată a asvârlito, sdrobind'o cu vârful botinei lui de lac.

Să primesc însă acei 10000 de lire, drept recompensă: — Am plâns amar, am voit să mă răsbun, pe el, pe copii da, sfânta madonă eram ca o nebuună.

Trimet cei 10000 lire înapoi scriind un ultim adio.

De atunci nu am mai știut de el. Lucram, lucram fără preget și seara obosită când primeam mângâierile copilașilor mei, uitam truda zilei și fericită adormeam lângă ei.

Trecură ast-fel 4 ani, copii făcându-se mai mărișori puteam să-i las seara singuri acasă și eu mă duceam să vând flori la teatru

(Va urma.)

va alții copii mai mari ca el cari cum îl zăresc îl apucă între mâni și jără ca se le fie făcut cândva vre un rău îl bat și-și bat în toată forma joc de el căci vezi bine ei sunt și mulți și tari, iar el e un singur și slab ca vai de el.

De pe fața lui de loc, la prima vedere, și apare mizeria de care e împărțit. Ochii lui lăncezi, de jumătate închiși sunt lipsiți de vioiciunea plăcută care e caracteristica tuturor celor de o etate cu el. Exteriorul lui trădează neglijența cea mai grosavă. Trupul lui e debil, subțire și sdremțos; pe cap are o pălărie rea de paie încât îi iasă părul prin ea, e desculț și flămând.

Nu-l cunoașteți? Nu ia-ți auzit încă de nume? Nu?

E Zdranță; Zdranță, căci astfel îl tănuiesc și ocărăsc toți copii, ba chiar și orășenii, căci nici ei nu-și mai aduc aminte de numele lui original, ci de vorbesc despre el il potreclesc: „Zdranță“.

Vis-a vis cu turnul bisericii este o prăvălie mare în alecărei uși oameanii se ajung unii pe alții, căci unul intră, altul iese. Nu de mult ieși de acolo o femeie de mână cu o fetiță iar în urma lor doi ucenici, unul duce un lemn de brad, și o coră plină de portocale, lămăe și roșcove, iar celalalt mai multe pachete. Zdranță, căci și noi astfel trebuie să-l numim până îi vom cunoaște adevăratul nume, știind și el sârmanul spre ce scop sunt cumpărate acestea, căci odată și el a avut. Văzând cât de voiasă e fetița care cu nașterea lui Cristos avea să se împărtaşcă cu multe daruri, începu să plângă cu amar. Căci pe lângă că se văzu orfan și cerșetor, și gândi că e de răsul altor cerșetori. Ne putând nici a cerși, e constrâns ca flămând și cu lacrimi înghețate în ochii să privească fețele voioase ale trecătorilor.

O! Și cât de fericit era înainte de aceasta cu un an și jumătate, avea tată, mamă, umbla la școală avea vesminte bune și frumoase, de mâncare, cu un cu toate cele mai de lipsă, iar azi n'are nimic numai o inimă sbuciumată, de durere și lacrimi în ochii!

Sârmanul Zdranță!

Lui nu mult îi pasă de s'or serba ori nu sărbătorile Crăciunului, că cel orfan în lipsa altora nu are nici Crăciun. Toți copii cu săptămâni înainte încep a se gândi și a vorbi de Crăciun și de bucuriile lui, cel sârman însă și fără părinți asta nu o poate face, căci pe cel orfan nimeni nul

bagă în seamă. Acesta e al doilea Crăciun de când el e lipsit de toate din care alți se înbuibă.

Sârmanul Zdranță!

(Va urma.)

Ultima oră.

— **Moartea subită a unui membru al societății naționale.** Colonelul luxemburghez Schaeffer fost guvernator al insulei Crita, care prezidează comisiunea de anchetă a Soc. Naționale, a încetat subit din viață la Geneva, unde se întorsese pentru a da socotială de misiunea sa.

— **Congresul mondial al irlandezilor Nauen.** O sută de irlandezi din toate țările, printre care și primarul orașului Dublin s'au întrunit azi la Paris într'un congres irlandez mondial.

Scopul este discutarea lipsită de politică, a chestiunilor economice, literare și artistice.

— **Din cercuri diplomatice se anunță că Guvernul Francez e pe cale de a recunoște Guvernul sovietelor.**

— **La 16. Feb.** expirând doliul curții regale sârbești, logodna oficială a Regelui Alexandru cu principesa Mariora se va oficia la București în sfârșitul lunii Februarie, iar nunta va avea loc la Belgrad în cursul lunii Aprilie.

— **Senatul Cehoslovac a aprobat comerțul cu România.**

Răspândiți ziarul

„Transilvania Românească“

Bursa din București

24 Ianuarie 1922

Efecte

Scriș. funciar. Bural	5 ⁰ / ₁₀	88—89
„ Urban.	89 ¹ / ₂	—91
„ Iași		72—74
Bon. C. Rur.	5 ⁰ / ₁₀	77—79
Obl. Com Buc.	4 ⁰ / ₁₀	72—74
„ „	5 ⁰ / ₁₀	76—78
Jud. Com.	4 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₁₀	75—77
„ „	5 ⁰ / ₁₀	84—86
Eftine gar. de stat	5 ⁰ / ₁₀₀	84—86
Renta Conv. A. și B.		70—72
„ din 1913	4 ¹ / ₂ 0 ⁰ / ₁₀	78—80
„ externă	5 ⁰ / ₁₀	102—110
„ din 1916	5 ⁰ / ₁₀	81 ¹ / ₂ —82 ¹ / ₂
Impr. Unirei	19 ⁹ / ₁₀ 5 ⁰ / ₁₀	83—84
Rentă internă	5 ⁰ / ₁₀	1920 85—86

Acțiuni bancare.

Banca Națională	9500—98
Marmorosch Blank	1025—
Banca Rom. purt.	1070—102
Banca Agricolă vechi	365—381
„ de Scont rechi	560—80
„ of. Roum Ltd.	2550—700
„ Comerc. Rom.	559—570
„ Credit Român	815—830
„ Generală	555—570
„ Comerț. Craiova	850—960
„ Țărănească	360—80
„ Viticolă	585—85
„ Națiunei	90—110
Banca Furtuna	275—325
Franco-Română	400—450
Ban. de Com și ind. Praga	500—550
Dacia Traiană	220—250
Sinalalomița	475—90

Căutăm persoane care se pot ocupa cu facerea abonamentelor și vânzarea gazetei în întreaga țară.

Publicație.

Regimentul 13 călărași cu garnizona în Sebeșul săsesc închiriază cantina sa pe timp de un an.

Doritori se vor prezenta la regiment cu acte din care să se vadă că au bune purtări în comună, iar invalizii de război cu acte doveditoare că sunt invalizi.

Comandantul Reg. 13 Călărași
Colonel ss. **Moescu.**

Casier Adm. Căp. **Thüringer.**

Se cumpără

MOARĂ

demontabilă

cu motor 250—300 cai putere, care să se demonteze

spre a fi fr. measă
! în vechiul regat !

Plătim preț avantajos!

ADRESA LA REDACȚIE.

Casa de Păstrare din Alba-Iulia S. A.

Capital societar 2 milioane Lei.

Oferă împrumuturi și credite pentru economi pe ipotecă, ori pe alte garanții.

Escomptează cambii interne și streine.

Primește depuneri spre fructificare pe libele și pe cont curent.

Liquează avansuri pe efecte publice și pe amanete.

Primește ori-ce valori și doc. mente pentru păstrare.

Acorditează pe toate piețele mai însemnate din streinetate.

Execută foarte avantajos comisiuni de bursă în București și Budapesta.

Cumpără și vinde toate valutele streine.

Pe lângă condițiunile cele mai favorabile **execută rambursări** în Ungaria, Germania, Austria, Cehoslovacia și Iugoslavia pe cursul zilei.

BANCA CENTRALĂ PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERT S. A

Sucursala: ALBA-IULIA

Sediul central: CLUJ

Capital social: Lei 50.000.000.—

Filiale: ALBA-IULIA, ARAD, HAȚEG, SIBIU, TURDA.

Adresă telegrafică: CENTRALA.

Telefon: 68.

Tot felul de operațiuni de bancă și comerciale.